

Τομεῖς δέ, μετὰ τὴν ἄτεχνον ταύτην ἀλλὰ πιστὴν ἀνάλυσιν τῆς « Περιγήθεως τοῦ νέου Ἀναχάρσιδος », ἐσταθμώσατε δεόντως τὰς κατηγορίας ταύτας διὰ τῆς ἀκριβεστάτης πλάστιγγος τῆς ὑμετέρας κρίσεως· ἐπειδόπειτε περὶ τῆς ἔξοχου ἀξίας τοῦ ἀριστουργήματος τούτου, τὸ ὅποῖον, πρὸς τὰς ἄλλας αὐτοῦ ἀρεταῖς ταῖς ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης ἀναγνωριζομέναις, παρέχει ἡμῖν τὴν ἴδιατέραν καὶ ἀνέκθεστὸν ἡδονὴν τῆς ἀποκλειστικῆς τῶν ὑμετέρων προγόνων ἀναγνήσεως· ἐξετιμήσατε τὴν εὐτυχῆ ἐκλογὴν τῆς ἐποκῆς, ἥτις ἐστὶ βεβαιῶς ἡ ἐνδοξότερα τῆς ἀρχαιότητος, ἵσως δὲ καὶ τῆς ἱστορίας τῶν ἐθνῶν υφ' ὅλας αὐτῆς τὰς ἐπόψεις, ἀρχομένης μετὰ τοῦ Περικλέους καὶ ληγούσσης εἰς Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν· ἐκάροτε διὰ τὸ συμπαθητικὸς ὑμῶν συγγραφεὺς προσύτιμος τῆς μορφῆς ἔχος καὶ μονοτόνου διηγήσεως τὴν δραματικήν, ποικιλόχροον καὶ τερπνοτάτην μορφὴν τὴν περιγήσεως· ἐβεβαιώθητε διὰ ἔκάστη τῶν σελίδων τοῦ φιλολογικοῦ τούτου μνημείου ὑποστηρίζεται εἰς κείμενα ὅπτα καὶ αὐθεντικὰ ἀρχαίων συγγραφέων, εἰς ἀ δύναται εὔκόλως ν' ἀνατρέξῃ ὁ ἀναγνῶστης χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων ἔκάστῳ παραπομπῶν μυρίων καὶ ἀπειρῶν σημειώσεων· εἰδετε ἐν τῇ ζῷῃ ταύτῃ ζωγραφίᾳ τὴν ἀρχαιότητα περιστοιχιζομένων ὑπὸ τῶν παντοειδῶν αὐτῆς θελγύτρων, ἀτινα δικαιώς ἀνέδειξαν αὐτὴν διανοτικὸν μητέρα καὶ τροφὸν τῆς ἀνθρωπότητος· συνδιελέχθητε μετὰ τῶν ἐνδοξότερων αὐτῆς ἀνδρῶν· ἡκροάσθητε τῶν δεινοτέρων ὅπτῶν, τῶν εὐθυγράφων, τῶν σοφιστῶν, τῶν ὑψηλοτέρων φιλοσόφων, τῶν μεγαλειτέρων καλλιτεχνῶν, τῶν μεγαλοφυεστέρων ποιητῶν καὶ ποιτριῶν αὐτῆς· εἰσίλθατε εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῶν ἀρχαίων καὶ μάρτυρες ἐγείνετε τῶν οἰκιακῶν αὐτῶν ἥθῶν καὶ ἔθίων, τῶν ἀμοιβαίων φιλιῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, τῶν θλίψεων καὶ τῶν χαρῶν, καὶ ἐν γένει τῆς ἀστικῆς κινήσεως τῆς κοινωνίας των· ἐθαυμάσατε τὰ ὥραῖα καὶ ἄθονα τῆς τέχνης ἀριστουργήματα, τὰ δόποια ἐσπουδάσατε εἰς τὰς πόλεις, ἃς μετὰ τοῦ Ἀναχάρσιδος ἐπεσκέψθητε· ἐκλίνατε μετὰ σεβασμοῦ τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον τῶν ἀκεραιῶν, πήθικωτάτων, μαρμαρίνων ἐκεί-

νων χαρακτήρων, τοὺς ὅποιους θὰ ἔχετε πάντοτε, ὡς ἐλπίζω, πρὸ τῶν ὑμετέρων διθαλμῶν· ἀνεγνωρίσατε διὰ τὸ ἀγαθὸς Βαρθολομαῖος, δεῖτις ἐδαπάνησιν τριάκοντα ἔτι τῆς ζωῆς του εἰς τὴν ἀνοικοδομηθεῖν τοῦ μνημείου τούτου, καὶ δεῖτις εἶχε προπάντων ὑπὸ ὅψει τὴν μόρφωσιν τοῦ γυναικείου φύλου, ἐφάνη ἔξις νὰ ἐφελκύσῃ τὸν συμπάθειαν πάντων ὑμῶν, καὶ μάλιστα τῶν Κυριῶν, αἵτινες ἔστωσαν πεπεισμέναι ὅτι τοῦ συγγράμματος τούτου ἡ ἀνάγνωσις ἔδεται καθ' ὑπερβολὴν ὀφέλιμος δι' αὐτᾶς καὶ τερπνός, διότι εὐηγέρσουσιν ἐν αὐτῷ, πλὴν πολλῶν ἡθικῶτάτων οἰκογένειακῶν λεπτομερειῶν, καὶ τὴν μυθιστορικήν καὶ ρωμαντικήν ἀμβροσίαν τὴν ὄποιαν ἡ αἰσθηματικὴ καὶ ποιητικὴ τάσις τῆς φαντασίας τῶν ἐπιδιώκει, καὶ δικαιώς, ἐν πάσῃ διανοτικῇ τροφῇ· ἡσθάνθητε πληρέστατα, ἐκ τοῦ τεμαχίου τὸ ὅποῖον ἀνέφερον ὑμῖν αὐτολεξεῖ, τὴν ἀρμονίαν τῶν φράσεων, τὴν ἐπιτυχῆ ἐκλογὴν τῶν λέξεων, τὴν γλαφύρτητα τοῦ ὕφους, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὸ φιλολογικὸν τούτο προϊόν τοῦ ΙΗ^ο αἰῶνος, ὅπερ δύναται δικαιώς νὰ θεωρῆται ἐκ τῶν τελειοτέρων τῆς γαλλικῆς μεγαλοφύτας· ἐγείνθητε τῆς πλήρους ἀτικοῦ ἀλατοῦ εὐχυμίας τῶν ἐν αὐτῷ διεσπαρμένων ἀνεκδότων, τα δόποια τόσον σαφῶς ἐκδηλοῦσι τὰς σχέσεις καὶ ὄμοιότητας, αἵτινες ὑπάρχουσι μεταξύ τοῦ Ἐλληνικοῦ πνεύματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους· καὶ τέλος ἡκροάσθητε, χάριν τοῦ ἀριστουργήματος τούτου, τὴν ἐμὴν ἐλλειπῆ καὶ ἄκομψον διάλεξιν μετὰ πολλῆς τῆς ἀνοχῆς, διὰ τὴν ὄποιαν καὶ εὐχαριστῷ ὑμᾶς ἀπὸ καρδίας. Δὲν μοι μένει δὲ ἄλλο, νὰ παρακαλέσω, διὰ τελευταίαν χάριν, πάντας καὶ πάσας ὑμᾶς νὰ μὴ ἀρκεσθῆτε εἰς τὰ παρ' ἔμοι συντόμιας καὶ ἀτέχνως λεχθέντα, ἀλλά, σπεύδοντες εἰς τὸ σχετισθεῖναι αὐτοπροσδώπως μετὰ τοῦ φιλέλληνος καὶ σοφοῦ Βαρθολομαίου, νὰ ἀφιερώσητε τινάς τῶν πολυτίμων στιγμῶν δας εἰς τὴν θελκτικωτάτην ἀνάγνωσιν τῆς « Περιγήθεως τοῦ νέου Ἀναχάρσιδος εἰς τὴν Ἑλλάδα ».

Κ. ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΛΛΙΑΔΗΣ

Ἐπισκοπῶν τις τὴν κατάστασιν τῆς κατὰ τὴν τελευταίαν πεντηκονταετηρίδα τοῦ ἔθνους ὑμῶν πνευματικῆς κινήσεως ἐν τῇ ὑμετέρᾳ τῇδε χώρᾳ, ἀδιστάκτως πείθεται διὰ κατά τὴν τρίτην καὶ τετάρτην αὐτῆς δεκαετηρίδα μεγίστη ἐγένετο πρὸς τὰ πρόσδω ὄθησις, ἀποθαυμάζει τοὺς ἄνδρας, οἵτινες εἰς τοῦτο συνεβάλοντο, καὶ οὐχὶ ἄνευ δυσθυμίας ἀτενίζει πρὸς τὸ μέλλον, τὸ παρόν ἀναλογιζόμενος καὶ τὴν ὁσπιτερίαν ἐκδειπνεῖ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων. Η εἰκάς τῶν ἑτῶν 1860 ἥως 1880 ἦν εἰκάς ἐτῶν γονίμων, καθ' ἥν ἀνδρες λόγιοι ὑπὸ ἐνθέου πρὸς τὴν ὥθικήν πρόσδοσον τοῦ ἔθνους ζῆλου ἐμφορούμενοι πυρετώδη διεξῆγον ἐργασίαν καὶ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ πνευματικήν ἀναγέν-

νησίν ἐπὶ τῶν παρὸν τοῖς ἄλλοις προπυγμένοις ἔθνεσι γιγνομένων ἐρειδόμενοι εἰργάζοντο. Ἰδρυον τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Φροντιστήριον καὶ, τούτου καταλειφθέντος, τὸν Ελληνικὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον, συνεσπειρῶντο ἐν αὐτῷ, τῷ πνεύματι τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Δημοσθένους, ἐπευλογουμένῳ τῇ θεοεικέλῳ μορφῇ τοῦ ὑπερόχου καὶ αἰωνίου τοῦ σύμπαντος ἀποδοῦ, καὶ ἀπεδείκνυον ζῶν μεταγγιζομένην ἐν ταῖς φλεψὶ τῶν τε ἐνταῦθα καὶ ταῖς ἐπαρχίαις δημογενῶν, ζῶν δι' ής εὐελπίς πνευματικής κίνησίς ἐτελεῖτο. Η κοινὴ ἐκείνη δρᾶσις πάρηλθεν, οἱ πηγούμενοι καὶ ἐργάται αὐτῆς ὁσμέραι ἐκλείπουσι, διότι

ἄλλοι μέν, ως οἱ Κάραθεοδωρῆ, οἱ Βασιάδαι, οἱ Πασπᾶται καὶ Γ. Ζαρῆφαι ἔξελειπον τοῦ κόσμου τούτου, ἄλλοι δὲ καὶ κατέλειπον τὸν γῆν ταύτην τῆς ἐπαγγελίας ως οἱ Χρηστάκαι, καὶ ἄλλοι ἢ ὑπὸ ὅκνου κατελήφθησαν, ἢ καὶ ἀπεγοντεύθησαν καὶ οὐτως οἱ εὐέλπιδες ἐκεῖνοι χρόνοι ὑπεχώρησαν εἰς τοὺς νῦν, οἵτινες ἔτι μᾶλλον ζοφοῦνται, θνητούντων ἀνδρῶν οἰος δ Κωνσταντίνος Καλλιάδης ἐκ τῆς πλειάδος ἐκείνης.

Οἱ στορικὸς δ τὸν πνευματικὸν κίνησιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τὸν τελευταῖαν πεντηκονταετοῦ ὁμογενῶν οὐκ ἀμνημονήσει λαμπρὰν ἀφιερώσων σελίδα τῷ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου, 19 μαρτίου, θρηνούμενῷ Κωνσταντίνῳ τῷ Καλλιάδῃ, τῷ νόσῳ κακῷ καὶ οὐλομένῃ ὀλεθρέντι προσώρως, διότι ἐν τοῖς πρώτοις πλευρῶν τὸν ἄγῶνα τὸν ὑπέρλαμπρον. Τις ἀμνημονήσει τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, διότις διαυγεῖ διανοίᾳ ἐν τῷ ἀνωτάτῳ ἐκκλησιαστικῷ καὶ ἔθνικῷ ἡμῶν κέντρῳ πολλὰ τῶν ζητημάτων διεψώτες καὶ εἰς τὴν ἐπίλυσιν αὐτῶν συνεβάλλετο; Ἄλλος οὐ μόνον ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μικτῷ Συμβούλῳ ἀλλὰ καὶ ἐν συνελεύσεσι καὶ ἐν τῇ κεντρικῇ ἐκπαιδευτικῇ ἐπιτροπῇ καὶ ἄλλαις ἐπιτροπαῖς τάς τε γνῶσεις καὶ τὸν δραστηριότηταν αὐτοῦ προσθίνεικε, μέλος δὲ τῶν ἐφορειῶν τῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων, τοῦ Θρακικοῦ Συλλόγου, καὶ τοῦ Ζαππείου καὶ πρόεδρος τῆς κρίματος οὓς οἶσε Κύριος νῦν εἰς λήθην καταδικασθεῖσας, ἀφοντισίᾳ καὶ ἀμεριμνίᾳ ἐκείνων οὓς ἐγκατελείψθη, Σπροκρήνην τοὺς ἀνείποτε τὸ καθηκον αὐτοῦ ἐξεπλήρου, παράδειγμα ἀθοσιώδεως γιγνόμενος. Καὶ ἐν τοῖς κοινοτικοῖς δὲ Σταυροδρομίου, ως μέλος τῆς κεντρικῆς ἐφορείας πολλάκις ἀναδείχθεις, εἰργάσατο μετ' εἰλικρινείας καὶ τελευταῖον ως μέλος τῆς πρὸς ἀναθέρωσιν τοῦ κανονισμοῦ τῆς κοινότητος ἐπιτροπῆς. Ἄλλος δὲ μείζων δράσις αὐτοῦ ἐγένετο ἐν τῷ ἰδρυματικῷ ἀστικῷ Ηροκλῆς ὁ Βασιάδης, ἐν τῷ Ἐλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ. Τούτου ἐκ τῶν ἰδρυτῶν καὶ δὲν καὶ πρώτος εἰδικὸς γραμματεὺς, ὥπερ καυχόμενος πολλάκις εἴπεν ήμεν, ἐγένετο, εἴτα γενικὸς γραμματεὺς καὶ πρόεδρος τὸ πρῶτον κατὰ τὸ ἔτος 1874—75 διαδεξάμενος Ηροκλέα τὸν Βασιάδην, δεύτερον μετὰ τὸν πυρκαϊάν πρόεδρον. Ή τελευταία αὐτοῦ προεδρεία ἐγένετο πρὸ

διετίας, πτοι κατὰ τὸ 1891—92. Ἀλλὰ πρὸς τούτοις εἰγγάσθη καὶ ἐν ταῖς ἐπιτροπαῖς τοῦ Συλλόγου, ιδίᾳ τῇ Ἐκπαιδευτικῇ καὶ τῇ Ἐπιτημονικῇ.

Ἐν τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ ἐπίσης πολλὰς ἐποιήσατο διαλέξεις καὶ ἄλλας πραγματείας ἐν ταῖς συνεδρίαις αὐτοῦ ἀναγνωσθείσας, καλλιετεῖς πάσας καὶ μετ' ἀπαγγελίας. Ὁλοι ἀναμημνήσκονται τῆς καλλικελάδου ἀληθῶς ἀδόνος, τῆς πανηγυρικούς ἐν διαδρόμοις ἀδελφήτων κατὰ διαφόρους περιστάσεος ἀπαγγέλουσης εἰτε διαλέξεις περὶ ἄλλα τε περιστρέφομένας θέματα καὶ περὶ τῶν γαλλικῶν φιλολογιαν, ἵς ἐγκρατέστατος ἢν, μάλιστα τῶν γάλλων τραγικῶν, οὓς παρέβαλε πρὸς τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας. Ἀγαπῶ δὲν τοῖς μάλιστα τὸν Σύλλογον, πγωνίσατο ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν δυσκερέσι περιστάσεσιν, οἱ δὲ ἑταῖροι αὐτοῦ περιεβαλλον αὐτὸν ἀληθεῖ στογῆ καὶ πρὸς αὐτὸν μάλιστα ἐν τοῖς ἐδχάτοις χρόνοις τὰ βλέμματα ἔστρεφον.

Οὐδέποτε ἀπέκρυπτε τὸν γνώμην αὐτοῦ ἀλλ' ἀσπιποτε εἰλικρινῶς ἐξέφραζεν αὐτὸν, οὐδέποτε ἐκυπτε ἔνθα οὐκ ὑπῆρχε τὸ δίκαιον καὶ ὁρθόν. Ἐν ταῖς συζητήσεσιν ἢν δεξιώτατος καὶ ἐτίγει πάντοτε τὸν εὐγένειαν τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, οὐδέποτε ἐκτρεπόμενος εἰς προσωπικότητας. Δόλον οὐκ εἶχεν, τούτου ἔνεκα καὶ πρὸς τοὺς ἀντιφρονοῦντας φίλους φίλων προσθεφέρετο. Πολλάκις ἔλεγεν ήμεν, πολλάκις ἐν συζητήσεσιν ἐν τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ ἢν ἐν τοῖς τῆς κοινότητος Σταυροδρομίου διαφωνοῦσιν, διτ δὲν ἐννοεῖ πῶς δύναται γά της σχέσεις διαφωνία ἐν συζητήσει καὶ νὰ καταστρέψῃ τὸν φίλιαν. Ἐκαστοτος δύναται νὰ ἔχῃ τὸν γνώμην αὐτοῦ καὶ νὰ ὑποστηγίη αὐτὸν. Πόσον δίκαιον εἶχε!

Τοιοῦτος ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὁ ἀείμνηστος Κ. Καλλιάδης, οὗ τὸν θάνατον κατὰ τὸ 57 ἔτος τῆς ηλικίας αὐτοῦ πικρῶς ἐκλαύσαμεν καὶ κλαίομεν γνωρίσαντες αὐτὸν ἀπὸ πεντεκαίδεκα ἑτῶν καὶ συνεγαθέντες μετ' αὐτοῦ, καὶ περὶ οὐ ἐς ἄλλοτε πραγματευθησόμεθα λεπτομερέστερον. Τοιοῦτοι ἀνδρεῖς οὐχὶ πρὸς τὴν ὕλην ἀποβλέποντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα θεατεύοντες, ἔστωσαν ήμεν τοῖς νεωτέροις ὑπογραμμός.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΞΕΝΙΕΜΟΙ ΕΝ ΤΗΙ ΑΡΧΑΙΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΙ ΓΛΩΣΣΗΙ.*

59. **Στύραξ**, τὸ δένδρον καὶ τὸ ἔξ αὐτοῦ κόμμι, Ηροδοτ. 3, 107 συλλέγοντι τὴν στήρακα, τὴν ἐς Ἐλληνικὲς Φοίνικες ἐξάγοντι. Κατὰ Hehn καὶ Corsen εἶναι φοίνικις λέξις.

60. **Συκάμινος** καὶ **συκαμινέα**, τὸ δένδρον, συκαμινὶκὴ ἡ ντουτιά, συκαμινορ, ὁ καρπός· ἄλλως μοι(ω)ρέα καὶ μο(ω)ρον· συκόμοι(ω)ρος δὲ καὶ συκόμοι(ω)ρέα καὶ συκόμοι(ω)ρος ἡ αἰγυπτιακὴ συκῆ καὶ ὁ καρπός αὐτῆς, συκῆ Φαραώ. Εὐχαργέλ. Λουκ. 19· 1—4 καὶ ἴδον ἀρήρ ὄρόματι καλούμενος Ζαχχαῖος,

καὶ αὐτὸς ἦτορ ἀρχιτελόρητος, καὶ οὗτος ἦτορ πλούσιος· καὶ ἐλέγει ιδεῖτο τὸν Ἰησοῦν τις ἐστι, καὶ οὐκ ἥδετα ἀπὸ τοῦ ὅχλου, ὅτι τῇ ηλικίᾳ μικρὸς ἦτορ. Καὶ προδραμώτης ἔμπροσθετερ ἀρέβη ἐπὶ συκομορέα, ἵνα ἔλη αἰτότων. Τὸ ἀρχέτυπον τούτων εἶναι σημιτικόν, ἐξοχεῖται Schikmin καὶ Schikmot. Ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν μορέα καὶ μόρος ἐγένετο τὰ λατινικὰ mora καὶ morum, ἔξ ὃν τὰ εὐρωπαϊκὰ mora, mûre, Maulbeere. Ταῦτα κατὰ Hehn καὶ Förstemann.

61. **Ταώς**, διὰ τῶν Φοίνικων ἐξ Ἰνδῶν μετενέχθεις, εἶναι κατὰ Hehn καὶ Miklosich σημιτικῆς ἀρχῆς, περσιστὶ Taus καὶ ἀραβιστὶ Tawus, ἐν τῇ λατινικῇ ἀντὶ τὸν πάρχει p, pavus, ὅπερ ἐγένετο πατήρ τῶν εὐρωπαϊκῶν pavone, paon, Pfau.

* "Idee άριθ. 20, σελ. 363=366.